

Lokaal Alternatief

Verkiezingsprogramma 2018 - 2022

KIES VOOR HEINO, STEM LOKAAL ALTERNATIEF

Verkiezingsprogramma 2018 - 2022

Inhoudsopgave

I. Visie en Motto: KIES VOOR HEINO, STEM LOKAAL ALTERNATIEF	3
II. Verkiezingsprogramma in de verkorte versie / speerpunten	4
III. Verkiezingsprogramma in de uitgebreide versie	5
Programma 1. Inwoner en Bestuur	5
Programma 2. Veiligheid en milieu/duurzaamheid	6
Programma 4. Onderwijs en Educatie	12
Programma 5. Sport en Welzijn	13
Programma 6. Inkomen en Zorg	15
Programma 7. Wonen en Werken	17
Programma 8. Financiën	19

Verkiezingsprogramma 2018 - 2022

I. Visie en Motto: KIES VOOR HEINO, STEM LOKAAL ALTERNATIEF

Lokaal Alternatief heeft ook de verkiezingsbelofte van 2014 weer waargemaakt en Heino op de politieke agenda gezet en gehouden. Ons Marktpllein ziet er weer tiptop uit, zwembad de Tippe blijft open en floreert als nooit tevoren en de dreigende sluiting van de bibliotheek is afgewend. Natuurlijk is dit alles niet alleen onze verdienste, maar we hebben er zeker een stevig steentje aan bijgedragen.

Het doel van Lokaal Alternatief is de inwoners van Heino, Laag Zuthem en Lierderholthuis optimaal de kans te bieden een bijdrage te leveren aan de politieke en maatschappelijke besluitvorming.

De motivatie van het raadswerk wordt gevonden in het geloof in de lokale kracht van de samenleving. Initiatieven vanuit de samenleving met als doel de leefbaarheid van de dorpen te vergroten kunnen op steun van ons rekenen. Lokaal Alternatief benadert de politieke uitdagingen zakelijk, nuchter en vanuit de lokale optiek en zoekt naar eigentijdse oplossingen, niet gehinderd door ballast van oude ideologische ideeën. Kortom, wij gaan uit van praktische problemen en oplossingen. Een lantaarnpaal is niet christelijk of liberaal. Hij moet gewoon goed licht geven op de goede plek.

Lokaal Alternatief wil dat de gemeente zich gaat inspannen om de gemeentelijke activiteiten handig, efficiënt en doelmatig uit te voeren. Activiteiten die niet tot de kerntaken van de gemeente horen moeten worden uitbesteed aan organisaties die op dat gebied efficiënter kunnen werken.

Verkiezingsprogramma 2018 - 2022

II. Verkiezingsprogramma in de verkorte versie

In het kort zijn de speerpunten voor 2018 - 2022

1. Zorgeloos oud worden in Heino voor iedereen
2. Betaalbare starterswoningen in Heino
3. Gezellig Heino's Centrum
4. Modern industrieterrein in Heino
5. Behoud De Tippe en bibliotheek
6. Nieuwbouw sporthal **ook** in Heino
7. Aanpak laaggeletterdheid
8. Heino nooit bij Deventer
9. Zonnepark in Heino

Verkiezingsprogramma 2018 - 2022

III. Verkiezingsprogramma in de uitgebreide versie

Programma 1. Inwoner en Bestuur

De gemeente is de overheidsinstantie die het dichtst bij de burgers staat, daarom is het belangrijk dat bestuurders weten wat leeft onder de bevolking. Lokaal Alternatief wil de afstand tussen de burger en de gemeente verkleinen door gebruik te maken van instrumenten als dorpsdebat, startnotities en hoorzittingen. Het is belangrijk dat inwoners van de gemeente Raalte, en met name Heino, via peilingen en enquêtes over zaken die hen aangaan hun mening kunnen geven. Lokaal Alternatief wil daarbij inwoners en maatschappelijke groeperingen stimuleren tot samenwerking.

De gemeente moet effectief en vraaggericht communiceren. Dit dient te gebeuren via de “traditionele” lokale media, zoals de gemeentepagina’s in het “Weekblad voor Salland”, via de lokale omroep RTV – Raalte en via media als het internet. Gemeentelijke diensten moeten zoveel mogelijk via het internet beschikbaar zijn. De ingeslagen weg van dienstverlening via het internet is een goede stap, maar het kan veel beter en moet daarom voortvarend vervolgd worden. De gemeente zal naar ons oordeel haar dienstverlening moeten verbeteren.

De publieksservice willen we zo dicht mogelijk bij huis laten plaatsvinden. Onze voorkeur gaat daarbij uit naar het internet. Als dat niet mogelijk is dan kiezen we voor serviceloketten, bijvoorbeeld in het Dorpshuis in Heino en in de bibliotheken/MFA’s van de buurtdorpen. Tenslotte willen we dat de inwoners meer op afspraak hun zaken kunnen regelen op het gemeentehuis.

Klachtenregeling

Burgers bekijken tegenwoordig de werkwijze van gemeente en ambtenaren kritischer dan vroeger. Onnodige vertraging bij de afhandeling van op- en aanmerkingen of klachten dient vermeden te worden. Hierbij constateren wij de volgende verbeterpunten:

- De communicatie met de burger moet sneller en beter verlopen.
- De gemeente dient haar burgers serieus en correct te behandelen. Bij het correct behandelen van burgers hoort ook dat correspondentie binnen de maximaal afgesproken termijn van 8 weken wordt afgehandeld.
- Gemeentelijke organen moeten naast aandacht voor het gemeentelijke (collectieve) belang ook oog hebben voor individuele belangen.
- Er dient een volledige klachtenregistratie te zijn teneinde optimaal lering te kunnen trekken uit klachten.

Programma 2. Veiligheid en milieu/duurzaamheid

Veiligheid

- Het instrument van wijkagent moet blijven.
- Er moet meer politie surveilleren in de buurtdorpen van Raalte, vooral in de nacht.
- Bureau Halt verricht goed werk en moet blijven bestaan.
- Er moet een lokale aanpak komen om jongeren te begeleiden. Lokaal Alternatief wil de mogelijkheid onderzoeken of een Jongeren Volg Systeem in samenwerking met bestaande organisaties zoals peuterspeelzalen, scholen en maatschappelijk werk haalbaar is. Potentiële drop-outs worden zo vroegtijdig gesignaleerd zodat er acties kunnen worden ontplooid om ontsporingen te voorkomen.
- Lokaal Alternatief onderkent de problematiek op het gebied van hangjongeren. Lokaal Alternatief wil jongeren via sociaal cultureel werk en hun ouders meer betrekken bij het oplossen van overlast en daar waar mogelijk een alternatief bieden.
- Wij zien het sociale nut van keten, maar zien ook valkuilen.
Er moet een beleid komen ten aanzien van keten.

Verbetering dienstverlening afvalinzameling

Lokaal Alternatief wil de dienstverlening aan de inwoners verbeteren ten aanzien van het afvoeren van grofvuil. Inwoners van Heino en uiteraard van Raalte moeten de mogelijkheid krijgen een bepaalde hoeveelheid grofvuil gratis aan te leveren, zoals ook in Zwolle mogelijk is.

Lokaal alternatief is voorstander van de invoering van de papiercontainer. We denken hierbij aan een keuzemogelijkheid. Brengt een inwoner het papier naar verenigingen/scholen dan moet een inwoner kunnen afzien van het plaatsen van een papiercontainer.

Daarnaast wil Lokaal Alternatief inzetten op het verder tegengaan van bermafval en zwerfvuil. Hier zal de extra service met betrekking tot het grofvuil ook zeker een bijdrage leveren.

Meldpunt lichthinder

Er komt een wat Lokaal Alternatief betreft een gemeentelijk Meldpunt Lichthinder, waar bewoners kunnen aangeven waar het te licht en te donker is in het stedelijke en landelijke gebied. Zo krijgt de gemeente zicht op waar licht uit moet/kan, waar voldoende duisternis is en waar eventueel extra verlichting moet komen.

Duurzaamheid

Een goed milieu is van belang voor de gezondheid en het welzijn van mens en dier, voor ons en ons nageslacht. In een goed milieu is het ook plezieriger leven. Daarom vinden wij dat gewerkt moet worden aan een beter milieu.

We willen graag een bijdrage leveren aan de vermindering van de CO2-uitstoot. Belangrijke ingrediënten daarvoor zijn energiebesparing in de woningen, kantoorgebouwen en ander soorten gebouwen.

Wij vinden duurzaam opgewekte energie een belangrijk punt en zijn dan ook voorstander van het duurzaam energie opwekken in de gemeente Raalte. Wij zijn niet voor het plaatsen van grote windmolens. Wij vinden het Sallandse coulisselandschap hiervoor niet geschikt.

Lokaal Alternatief

Wij willen naast kleinschalig opwekken van zonne-energie ook -net als in Heeten- een plan ontwikkelen voor een Energiepark in Heino. Bestaande uit de volgende drie componenten:

- 1) bewustwording en energie besparen,
- 2) zonne-energie opwekken
- 3) benutten van de nieuwste duurzame innovaties en technologieën.

Het energiepark moet in het groen passen en daarom groen 'ingepakt' worden.

Wij willen aandacht voor nieuwe ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid. Wanneer dit blijkt te werken moeten we dit als gemeente zo snel mogelijk toepassen en die mogelijkheden uiteraard ook onder de aandacht van de inwoners brengen,

Milieu vraagt om een andere houding van alle inwoners. Onze gemeente moet daarom bij alle ontwikkelingen op milieugebied nagaan of en voor wie voorlichting en educatie nuttig of nodig zijn en die trajecten in haar beleid meenemen, om te bewerkstelligen dat iedereen een bijdrage levert aan het verbeteren van het milieu.

De gemeentelijke website geeft voorlichting over energiebesparing: een advies op maat. Met bijvoorbeeld de Energie Thuis Wijzer is binnen enkele minuten te zien welke maatregelen een woning energiezuiniger maken.

Eigenaren van woningen en bedrijfsgebouwen kunnen van de gemeente een duurzaamheidslening tegen een lage rente krijgen voor milieuvriendelijke maatregelen.

De gemeente ondersteunt op alle mogelijke manieren maatschappelijk verantwoord ondernemen. De overheid gaat groen aanbesteden en koopt alleen nog maar duurzame producten en diensten. Zij stimuleert groene initiatieven van burgers en bedrijven. Kleine en nieuwe bedrijven krijgen meer kans om mee te dingen naar overheidsopdrachten.

Bij inkopen en aanbesteden geeft de gemeente het goede voorbeeld, door voorwaarden te stellen die overeenkomen met keurmerken als *Fairtrade*, *Beter Leven*, *Forest Stewardship Council*, *Marine Stewardship Council* en *EKO*.

Natuur

Wij willen initiatieven die zorgen voor meer diversiteit in de natuur ondersteunen. Een goed voorbeeld is de Dorpsboomgaard in Heino.

Boeren krijgen meer mogelijkheden om een deel van hun inkomen te verdienen met opwekking van duurzame energie en de ontwikkeling van (agrarische) natuur, maar ook via recreatie, dienstverlening en zorg.

Wij streven naar minder onkruidbestrijdingsmiddelen in de landbouw en met name in de lichteelt.

Voor genetische modificatie geldt het voorzorgsprincipe, ter bescherming van het milieu en de gezondheid. Genetische modificatie wordt in de landbouw niet toegepast, zolang de veiligheid voor mens en natuur niet is gegarandeerd. Telers van gewassen en toeleveranciers worden volledig aansprakelijk voor (milieu)schade.

Klimaatdoelstellingen

Lokaal Alternatief wil dat de gemeente in **2030** 'klimaatneutraal' is en streeft naar een zo laag mogelijk energieverbruik, gebruik van duurzame energiebronnen en een zo gering mogelijke uitstoot van broeikasgassen. Wat ons betreft is energiegebruik van de gemeentelijke organisatie zelf al klimaatneutraal in 2020.

Op gemeentelijke gebouwen (gemeentehuis, scholen, sporthal, zwembad, et cetera) en installaties komen zonnepanelen en kleine windturbines. Voor eigen gebruik koopt de gemeente alleen groene stroom in. Straatverlichting wordt zuiniger met LED-verlichting. De gemeente gebruikt schone en zuinige auto's. Kortom, de gemeente koopt duurzaam in!

Met Salland Wonen maakt de gemeente scherpe energieprestatie afspraken over:

- Energiebesparende maatregelen en duurzame energieopwekking in de bestaande (vooral oudere) woningen.
- Voorlichting aan huurders over het eenvoudig besparen van water en energie.
- Huurders moet voortdurend geïnformeerd over nieuwe ontwikkelingen op het gebied van energiebesparing en duurzaamheid.

De gemeente Raalte hoeft niet zelf het wiel uit te vinden. Ze kan veel leren van de successen van andere gemeenten. Daarom wordt Raalte lid van de Vereniging Klimaatverbond Nederland.

Programma 3. Openbare ruimte en Verkeer

Ruimtelijke ordening (RO)

Met het beleid ten aanzien van ruimtelijke ordening willen we bereiken dat een zorgvuldige afstemming van wonen, werken, recreëren en vervoeren ontstaat, door ruimtelijke ordening te zien als een overkoepelend beleid.

De Omgevingswet

De omgevingswet is, na de veranderingen in het sociaal domein, de volgende grootschalige verandering die Rijk en gemeente samen aangaan. Een essentie van deze verandering is dat maatschappelijke initiatieven in de fysieke leefomgeving veel meer ruimte krijgen en waar mogelijk stimuleren en belonen. Hoe, dat is maatwerk. Dat geeft grote kansen om de zeggenschap bij inwoners te vergroten. De samenleving mag veel meer zelf gaan over de inrichting van de openbare ruimte. Het is een grote operatie die naar verwachting 1 januari 2021 in werking treedt. Belangrijke voorwaarde voor een goede invoering is participatie. Maar deze aanpak past naadloos in de visie van de Lokaal Alternatief waarin wij meer ruimte geven aan inwoners, meer vertrouwen geven en minder controleren. Duidelijk moet zijn dat hier veel kansen liggen en de gemeente zal in de komende bestuursperiode hierin, samen met inwoners veel moeten oppakken.

De verdeling van schaarse ruimte brengt onvermijdelijk belangenconflicten met zich mee, daarom zijn democratische procedures des te belangrijker voor de:

- Duidelijkheid;
- Openbaarheid;
- Controleerbaarheid;
- Rechtvaardigheid.

Voor een goed RO-beleid hecht Lokaal Alternatief veel waarde aan de volgende punten:

- Een beleid met visie moet worden gebaseerd op een structuurschets die aansluit op het streekplan en die de basis legt voor uitwerking in meer gedetailleerde bestemmingsplannen.
- Bij de opzet van plannen dient een zorgvuldige afweging te worden gemaakt tussen het handhaven van landschappelijk gebied, dan wel het opofferen ervan aan woningbouw.
- Bestemmingsplannen moeten op tijd worden herzien.
- De gemeente moet niet afhankelijk worden van projectontwikkelaars.
- De ontwikkeling van R.O.-plannen mag niet alleen uitgaan van rationeel/ financiële beschouwingen. Wij willen leefbaarheid als uitgangspunt tegen een fatsoenlijke prijs.
- De nieuwe Wet ruimtelijke ordening heeft als doel om procedures te stroomlijnen en te bekorten. Raalte moet deze basisfilosofie, in belang van de burger en de lokale bouw en economie, zo snel mogelijk inhoud gaan geven.
- Het nieuwe bestemmingsplan voor het Buitengebied moet alleen echt noodzakelijke regelgeving kennen. Het moet zogezegd “snelrecht” inhouden. Achteraf niet alsnog overbodige tijd verspillende en kostenverhogende ontheffing- en vrijstellingsprocedures e.d.
- Adoptie van openbaar groen door de buurt moet tot de mogelijkheden behoren. Op plaatsen binnen de gemeente waar het huidige beleid op veel weerstand stuit zal het groenbeheer moeten worden aangepast. Het voorstel van Lokaal Alternatief voor buurtbeheer zal een oplossing zijn voor het aanpassen van het groenbeheer.
- Het gebruik van de bladbakken was een succes, Lokaal Alternatief pleit er dan ook voor om dit beleid voor de komende jaren voort te zetten.

Lokaal Alternatief

Kwaliteit woonomgeving prioriteit bij bestemmingsplannen

Bij het vaststellen van bestemmingsplannen dient de kwaliteit van de woonomgeving hoge prioriteit te krijgen. Lokaal Alternatief besteedt aandacht aan de volgende aspecten:

- Sociale- en verkeersveiligheid;
- Mix van bebouwing (huur/koop; gezinssamenstelling en leeftijdsopbouw).

Lokaal Alternatief streeft naar het adequaat uitvoeren van het landschapsbeleidsplan. Dit plan dient richtinggevend te zijn voor ruimtelijke ontwikkelingen en moet daarnaast als toetssteen bij de overige plannen fungeren.

De gemeente houdt bij uitbreidingsplannen rekening met het unieke cultuurhistorische karakter van de landgoederen en heeft uiteraard ook oog voor de natuur in zijn algemeen.

Plattelandsontwikkeling

Lokaal Alternatief wil meedenken over vormen van nieuw ondernemerschap op het platteland, "Rood voor rood", kleinschalige toeristische ontwikkelingen (b.v. kamperen bij de boer), zorgboerderijen en vernieuwing in landbouw en veeteelt. Landelijke en provinciale ontwikkelingen zoals de ecologische hoofdstructuur en robuuste verbindingzones moeten gerealiseerd worden, echter in goed overleg met direct betrokkenen.

Ontwikkeling van duurzame landbouw moet door de gemeente gestimuleerd worden.

"Inbreiding voor uitbreiding"?

Maar niet ten koste van een te verstedelijkt beeld. Open ruimten van bijzondere waarde moeten worden gekoesterd.

Binnen Heino is het niet mogelijk voldoende woningbouw te realiseren zonder uitbreiding. Wij willen dat de gemeente hier uitbreidingsplannen voor ontwikkeld.

Wij willen voorkomen dat doort het volbouwen van de open ruimten het groene karakter van Heino verloren gaat.

Bevolkingskrimp

De gemeente Raalte krijgt als geheel te maken met bevolkingskrimp. De gemeente moet daarom de gevolgen van bevolkingskrimp in Raalte, maar in het bijzonder voor Heino, in kaart brengen en een plan van aanpak maken.

Lokaal Alternatief denkt hierbij aan stimulering van werkgelegenheid (b.v. door lokale ondernemers daar waar mogelijk gemeentelijke opdrachten te gunnen) en de kwaliteit van de woningvoorraad.

Verkeer

Inwoners van de gemeente Raalte, en ook passanten, worden steeds vaker geconfronteerd met stagnerende verkeersstromen, vooral tijdens de ochtend- en avondspits. Ten gevolge van de vertragingen worden de plattelandswegen meer en meer gebruikt als sluiproutes, met alle problemen van dien. De gemeente Raalte moet zich dan ook sterk blijven maken voor een betere doorstroming van het verkeer op de N35 (Almelo - Zwolle) en de N348 naar Deventer. Hiervoor moet de gemeente druk op de provincie en het rijk blijven uitoefenen.

De gemeente moet ook blijven inzetten op een zo spoedig mogelijke aanpak van Kruispunt Bos bij Raalte. Hierbij moet ook aandacht zijn dat er een directe fietsverbinding van Heino naar Raalte blijft. Fietsers uit Heino moeten niet gedwongen worden opeens veel verder te fietsen naar de scholen, sport en het centrum van Raalte.

Lokaal Alternatief

Verkeersveiligheid

In de kom van Heino zijn meerdere onveilige oversteekmogelijkheden in de Dorpsstraat, Canadastraat, Marktstraat en Stationsweg. Om genoemde onveiligheid terug te dringen heeft de gemeente oversteekplaatsen in de vorm van grijze stroken ter hoogte van Regiobank en De Baron aangelegd. Deze helpen onvoldoende de verkeersonveiligheid op te lossen. Lokaal Alternatief pleit dan ook om op de genoemde plekken zebrapaden aan te leggen.

Openbaar vervoer in en rondom de kerkdorpen

Openbaar vervoer is in veel woonkernen op het platteland niet aanwezig. De inwoners zijn aangewezen op eigen vervoer, dan wel op de regiotaxi, die voor velen een te dure voorziening is. Heino kan zich sinds jaar en dag gelukkig prijzen met een buurtbus tussen de kernen, maar ook naar Zwolle Zuid. Deze voorziening moet door de gemeente gekoesterd worden.

Programma 4. Onderwijs en Educatie

Lokaal Alternatief vindt dat Raalte haar huidige plaats in het regionale onderwijs dient te behouden.

Lokaal Alternatief is een voorstander van multifunctioneel gebruik van scholen.

Alle kernen een school

Lokaal Alternatief wil het gemeentelijk beleid met betrekking tot de huisvesting van scholen voortzetten. Alle kernen verdienen een eigen school in een goed gebouw. Een goed voorbeeld is de basisschool in Lierderholthuis.

Lokaal Alternatief wil zich sterk maken voor:

- Logopedische hulp op de basisscholen. Dit moet voortgezet worden.
- Activiteiten die de school een eigen gezicht geven, zoals cultuur, sport en techniekoriëntatie. Dit moet gestimuleerd worden.
- Preventie van vroegtijdig schoolverlaten in samenwerking met het bestaande project "Weer Samen naar School" (zie ook Jongeren Volg Systeem) moet gesteund worden.
- Centrum voor Jeugd en Gezin moet in alle kerkdorpen bij aanwezig zijn.
- Bewustwording bij kinderen voor het milieu en duurzaamheid.

Achterstandenbeleid

Voor het verminderen van taalachterstand is het van belang dat een aantal instanties intensief gaat- en blijft samenwerken. Stichting Taalpunt is de spil in de aanpak van taalachterstanden. Deze Stichting moet op de steun van de gemeente kunnen rekenen

Programma 5. Sport en Welzijn

Sport

Sport, zowel actief als passief, neemt een belangrijke plaats in binnen ons dorp Heino. Sport draagt bij aan de gemeenschapszin, maar ook aan de gezondheid van mensen. Lokaal Alternatief wil er daarom voor zorgen, dat de sport in Heino(Raalte)betaalbaar blijft voor iedereen.

Lokaal Alternatief wil op sportgebied samen met sportverenigingen, sportorganisaties en particuliere initiatieven als sportscholen, tot afspraken komen t.a.v. toekomstig beleid.

Lokaal Alternatief streeft op het gebied van sportaccommodaties naar het volgende:

- Om te voorkomen dat accommodaties tekortschieten of onevenredig verdeeld zijn over de gemeente, wil Lokaal Alternatief een inventarisatie van en een visie ontwikkelen op de sportaccommodaties.
- Lokaal Alternatief staat positief tegenover accommodatie initiatieven van sportverenigingen. Omniverenigingen, zoals in Broekland, kunnen ervoor zorgen dat dergelijke initiatieven succesvol van de grond komen.
- Per dorp dient minimaal een binnen- en buitenaccommodatie te blijven bestaan. De kwaliteit van een dergelijke accommodatie moet in overeenstemming zijn met de eisen van de tijd.
- Wij vinden dat zwembad de Tippe zich verder moet blijven ontwikkelen als een sportief en recreatief trefpunt in voorjaar, zomer en vroege najaar, voor jong en oud vanuit heel Raalte en omgeving.
- Wij willen een skatebaan in Heino realiseren. Financiering en uitvoering in samenwerking met de bevolking van Heino en gemeente.

Ten behoeve van maatschappelijke participatie is het van belang dat sportvoorzieningen voor jeugd, ouderen, gehandicapten en mensen in een sociaal isolement worden ontwikkeld en in stand gehouden.

- Lokaal Alternatief wil een subsidie voor nieuwe initiatieven tot maximaal 5 jaar na de start ervan ondersteunen.
- Bij nieuwe particuliere initiatieven die breed gesteund worden door de bevolking ter plaatse, vindt Lokaal Alternatief een gemeentelijke ondersteuning op zijn plaats. Lokaal Alternatief meent dat in dergelijke gevallen de gemeente 50 % van de door de inwoners opgebrachte middelen aan het project moet toevoegen.

Kunst en Cultuur

Raalte bezit met het Hoftheater en Podium Heino unieke voorzieningen voor de podiumkunsten. Het Hoftheater en Podium Heino zijn zo bijzonder door het grote aantal vrijwilligers en sponsors die garant staan voor een voortreffelijk programma. Het is daarom van groot belang deze voorziening voor de gemeente in stand te houden en waar mogelijk te verbeteren.

Ouderenbeleid

Lokaal Alternatief huldigt de overtuiging dat senioren vroeger, nu en in de toekomst een waardevolle en belangrijke bijdrage leveren aan onze Sallandse samenleving. Lokaal Alternatief maakt zich sterk voor een beleid dat de senioren hierin betreft, (er)kent, stimuleert en faciliteert.

In de huidige samenleving, waarin wordt verwacht dat elke burger hierin zijn of haar steentje bijdraagt (hierin participeert), vervullen senioren een onmisbare en onbetaalbare rol, onder andere als vrijwilliger, als oppas opa of -oma en in het omzien naar elkaar.

Veel senioren hebben, vaak tot op hoge leeftijd, geen specifieke aandacht en hulp nodig. Ze zijn in staat voor zichzelf te zorgen en maken gebruik van de voorzieningen die ook door andere leeftijdsgroepen gebruikt worden.

Gezond en mobiel ouder worden is echter geen vanzelfsprekendheid. De stijgende levensverwachting leidt ertoe dat senioren, zowel fysiek als psychisch kwetsbaarder worden naar mate hun leeftijd stijgt.

Lokaal Alternatief zal zich daarom sterk maken voor de volgende speerpunten van beleid:

- **Preventie Eenzaamheid**
Ouder worden betekent dat er in toenemende mate geliefden, familie, vrienden wegvallen. Dit kan ertoe leiden dat ouderen in een isolement geraken en eenzaam worden. Het Meldpunt Eenzaamheid Raalte moet daarom meer bekendheid krijgen. Daarnaast zijn periodieke huisbezoeken een goede mogelijkheid om eenzaamheid in beeld te krijgen.
- **Huisvesting**
Voldoende betaalbare woonruimte voor ouderen dichtbij de belangrijkste voorzieningen, zoals winkels, gezondheidszorg en ontmoetingsplekken.
- **Gezondheidszorg**
Een centrale en proactieve rol voor de wijkverpleegkundige.
- **Mobiliteit**
Het toegankelijk maken en houden van openbare gelegenheden voor ouderen die gebruik maken van hulpmiddelen.
- **Zorg**
Behalve dat Lokaal Alternatief zich sterk maakt voor voldoende thuiszorg doet Lokaal Alternatief dit ook voor betere ondersteuning van de mantelzorger.

Jeugdhulpverlening

Jeugdhulpverlening vormt een essentieel onderdeel van het jeugd- en jongerenbeleid, waarbij de nadruk ligt op het vroegtijdig onderkennen van problemen. Afstemming tussen ouders, onderwijs en bureau jeugdzorg, en wanneer nodig met politie en justitie, is van belang om te komen tot een vangnet dat zoveel mogelijk moet voorkomen dat de jongeren tussen wal en schip vallen. Ouders zijn en blijven verantwoordelijk voor het gedrag van hun kinderen. Ouders moeten dan ook kunnen worden aangesproken en professionele hulp kunnen krijgen bij eventueel wangedrag van hun kinderen.

Programma 6. Inkomen en Zorg

Sociale activering

Lokaal Alternatief staat een beleid van sociale activering voor. Hierbij moet rekening worden gehouden met ieders persoonlijke omstandigheden, maar tegelijkertijd onderschrijft Lokaal Alternatief het uitgangspunt “werk voor inkomen” van de Wet Werk en Bijstand (WWB). Arbeid is de beste vorm van sociale zekerheid. Het biedt mensen een eigen inkomen, sociale contacten, zelfvertrouwen en ontplooiingsmogelijkheden. Door te werken krijgt men het gevoel een nuttige bijdrage aan de samenleving te leveren. Wie vanuit een uitkering gaat werken wordt daar niet per definitie beter van, subsidies vallen weg en belastingen stijgen.

Bijstandsgerechtigden worden sinds de inwerkingtreding van de WWB terecht niet langer gekort op spaargelden tot € 5.000,- verworven na de datum van intreden in de bijstand. Dit moet ook in onze gemeente van toepassing zijn bij een aanvraag voor de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

De gemeente moet een beleid voeren, dat erop gericht is mensen te behoeden voor de armoedeval.

De gemeente moet bevorderen dat wie kan werken ook aan de slag geholpen wordt. Vooral jongeren mogen niet aan de kant gezet worden of aan de kant blijven staan.

Wet Werk en Bijstand (WWB)actiepunten.

- Lokaal Alternatief wil dat alle jongeren die zich voor een bijstandsuitkering melden, binnen 14 dagen actief aan de slag kunnen gaan in een gemeentelijk traject.
- Jongeren moeten met behulp van sollicitatiecursussen, arbeidstraining of het opdoen van werkervaring met behoud van uitkering, in samenwerking met werkgevers zo snel mogelijk aan regulier werk worden geholpen.
- Lokaal Alternatief vindt dat de gemeente voldoende, betaalbare en kwalitatief goede kinderopvang moet stimuleren, om hiermee scholing van ouders en deelname van ouders aan het arbeidsproces te vergemakkelijken.
- De Adviesraad “Werk en Inkomen” dient ook de komende periode in staat gesteld te worden haar taken naar behoren uit te voeren. Het sinds 1 januari 2010 verzelfstandigde Steunpunt Minima moet op structurele subsidie kunnen rekenen, gelet op het grote bereik, de aanvullende functie t.o.v. het WMO-loket en de nog te verwachten toename van mensen die niet mee kunnen met de digitale revolutie en mensen met problematische schulden.
- De gemeentelijke rapportage over de WWB in Raalte moet aangescherpt worden en er dient een helder en eenduidig beeld te zijn over instroom, doorstroom en uitstroom uit de WWB. ‘Hoogwaardig handhaven’ mag in onze gemeente echter slechts in hoge uitzondering betekenen dat mensen 100% gekort worden op hun uitkering en dan nog na vaststelling van een deugdelijk protocol waar ambtenaren zich aan moeten houden. Het kan nooit de bedoeling van de WWB zijn dat mensen die te goeder trouw hebben gehandeld en geen verwijt kunnen worden gemaakt, in broodnood worden gestort.
- De toename van mensen met schulden in onze gemeente is zorgwekkend. De gemeente moet er scherper op toezien dat de wachttijd voor hulp door de GKB-Assen wordt verkort.
- Lokaal Alternatief wil dat de bijdrage aan onze gemeente voor schuldhelpverlening hieraan wordt besteed.
- Voorkomen moet worden dat kinderen van minima ontmoedigd worden verder te studeren, omdat tot op heden hun studietoelage wordt gekort op het inkomen van de ouder(s).

De Participatiewet

In 2015 is de nieuwe Participatiewet worden ingevoerd. Deze Participatiewet is onder meer bedoeld om meer mensen met een beperking aan het werk te helpen.

Uitvoering van de Participatiewet is een gemeentelijke taak en ligt dus op het bordje van de gemeente.

Dat betekent onder meer dat *Beschut Werken* (voorheen Sociale Werkplaats) de verantwoordelijkheid is van de gemeente. De gemeente moet zorgen dat de mensen, die nu nog onder *Beschut Werken* vallen, een fijne en goede werkplek krijgen, bij voorkeur dicht bij hun eigen woonkern.

De gemeente moet lokale bedrijven stimuleren om banen beschikbaar te stellen voor kwetsbare mensen.

Meer mensen uit de bijstand. Meer mensen die hun weg vinden naar werk. Dat is een wens van Lokaal Alternatief.

Om dat te bereiken moet vooral gekeken worden naar wat iemand nog wel kan en niet naar wat iemand niet kan. En, met name lokale ondernemers moeten enthousiast worden gemaakt om werkgever te willen worden van mensen, die minder kansen hebben op de arbeidsmarkt

De WMO

Wij zullen er op toezien dat de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) zorgvuldig wordt toegepast en dat de gemeente de ondersteuning biedt die nodig is om volwaardig aan de samenleving te kunnen deelnemen.

De WMO is een onmisbaar instrument om mensen zo lang mogelijk zelfstandig de regie over hun eigen leven te laten voeren. Lokaal Alternatief ziet er op toe dat de WMO in Raalte in deze behoefte voorziet.

Lokaal Alternatief stelt de volgende eisen aan de WMO:

- De dienstverlening aan en zorg voor ouderen en mensen met een gezondheidsbeperking moet zoveel mogelijk op peil worden gehouden.
- Mensen moeten voor alle informatie en diensten bij één zorgloket terecht kunnen.
- De doelgroep moet gratis en automatisch relevante informatie thuisgestuurd krijgen.
- Mensen die recht hebben op ondersteuning moeten zoveel mogelijk zelf kunnen aangeven hoe ze die ondersteuning willen krijgen, bijvoorbeeld via het Persoons Gebonden Budget.
- De Seniorenraad moet bij de uitvoering van de WMO betrokken blijven. Ingeval van evt. bezuinigingen geldt: 'handen af van minima'.

Programma 7. Wonen en Werken

Verdeelsleutel woningen

Het aantal te bouwen woningen moet zoveel mogelijk naar verhouding van de inwoneraantallen worden verdeeld over de kernen. Lokaal Alternatief streeft naar groei van de gemeente Raalte, die in de pas loopt met de bevolkingsgroei. Het in stand houden van voorzieningen in de dorpen is van groot belang voor de leefbaarheid van de dorpen. Heino heeft nogal te maken met extra instroom vanuit Zwolle. Hierdoor heeft Heino extra woningbouw nodig voor de opvang van de eigen jeugd.

Wonen

Lokaal Alternatief vindt passende woonruimte voor de inwoners van de gemeente Raalte van essentieel belang. Bij de planning van de nieuwbouw moet er niet alleen gekeken worden naar de wensen van de huidige bevolking, maar vooral naar de wensen en eisen van de toekomstige bevolking. Een regelmatig terugkerend “woonwensen onderzoek” is daarom onontbeerlijk.

Starters

Nog steeds is er een nijpend tekort aan betaalbare woningen voor starters. Uitgangspunt is dat er meer betaalbare starterwoningen op korte termijn gerealiseerd worden.

Lokaal Alternatief wil ook andere stimuleringsmogelijkheden inzetten. Een woonconcept in Zaanstad ontwikkeld voor mensen met een inkomen tot 32.000 euro spreekt ons bijv. erg aan. Een ander voorbeeld is het loslaten van voorschriften voor de bouw van starterswoningen, zodat men met kan kiezen voor een kleine woning (zoals Tiny House) of zodat men met een kleine woning kan beginnen en naar behoefte kan uitbreiden.

Bestemmingsplannen

Wanneer de gemeente wil afwijken van bestemmingsplannen in bestaande bebouwing zal men goed met de buurtbewoners moeten overleggen.

Werken

Lokaal Alternatief is voorstander van uitbreiding van bedrijventerreinen op maat, waarbij onze voorkeur uitgaat naar concentratie in Raalte. In de kerkdorpen streven we naar opvang van de groei van al bestaande bedrijven. Arbeidsintensieve dienstverlening en milieuschone bedrijven moeten de voorkeur hebben. Daarnaast wil Lokaal Alternatief stimuleren dat bedrijven elkaar aanvullen, waardoor een facilitaire schil kan ontstaan van bedrijven die op een logische wijze bij elkaar passen. Het inrichten van “Starterhallen”, zeker ook in Heino, kan leiden tot een bron van activiteiten en werkgelegenheid.

Bedrijven met geur- en geluidsoverlast moeten ver van woonwijken liggen.

Veel mensen ervaren de bedrijfsgebouwen als 'lelijke dozen' die de ruimtelijke kwaliteit en de aantrekkelijkheid van het landschap aantasten. Nieuwe industrieterreinen moeten dan ook 'verpakt' worden in het groen.

Recreatie en toerisme

Lokaal Alternatief wil het beleid van de gemeente zo ontwikkelen, dat toerisme en land- en tuinbouw samen mogelijk zijn op het platteland. Dit willen wij bereiken door:

- Het stimuleren van kleinschalige ontwikkelingen, zoals “kamperen bij de boer” en “Bed & Breakfast”. Initiatief vanuit de bevolking willen we ondersteunen.

Lokaal Alternatief

- Lokaal Alternatief wil ervoor pleiten, dat enkele gemarkeerde wandelroutes worden ontwikkeld door het mooie afwisselende Sallandse buitengebied. Hiervoor is het wandelpadenplan vanuit het Top in Heino een goed voorbeeld en dergelijke initiatieven kunnen op onze steun rekenen.
- Geen nieuwe, grootschalige, bungalowparken te ontwikkelen.
- Het mogelijk maken van bescheiden uitbreiding van bestaande campings, mits passend in het landschap.

Agrarische sector

Boeren krijgen meer mogelijkheden om een deel van hun inkomen te verdienen met de ontwikkeling van (agrarische) natuur, recreatie, dienstverlening, opwekking van duurzame energie en zorg.

Programma 8. Financiën

Raalte moet financieel gezond blijven. Het is gemakkelijk om de pot te verteren, maar dan wordt de toekomstige generatie met de gevolgen opgezadeld.

De kernwaarden voor de gemeente zijn:

- Betrouwbaar
- Verbindend
- Oplossingsgericht
- Slim

Kernwaarden die in de hele organisatie een plaats moeten hebben, maar Lokaal Alternatief wil dat genoemde waarden leiden tot een gezonde bedrijfsvoering. Dure adviesbureaus en ingewikkelde procedures passen hier niet bij.

Lokale belastingen

Lokaal Alternatief streeft een programma na van “waar voor je geld”.

De lokale belastingen zullen in onze optiek een juiste verhouding moeten weergeven tussen het niveau van dienstverlening en de hoogte van de lokale belastingen. Wij zijn van mening dat deze lokale belastingen niet sneller mag stijgen dan de inflatie.

Afvalstoffenheffing

Lokaal Alternatief is van mening dat deze heffing niet sneller mag stijgen dan de inflatie.

Onroerende Zaak Belasting (OZB)

Lokaal Alternatief is van mening dat deze belasting niet sneller mag stijgen dan de inflatie.

Wet Onroerende Zaakbelasting (WOZ)

De WOZ-waarde dient gebaseerd te zijn op de waarde van het onroerend goed in het economisch verkeer.

Rioolheffing

De rioolheffing moet kostendekkend zijn en mag niet worden gebruikt als een belastingmiddel. De tarieven moeten op basis van het nieuwe gemeentelijke rioleringsplan voor de komende jaren worden vastgesteld.

Toeristenbelasting

Lokaal Alternatief vindt dat de opbrengsten van de toeristenbelasting ten goede moeten komen aan de ontwikkeling van voorzieningen voor het toerisme. Zoals het uitzetten van wandel- en fietsroutes, promoten van Raalte/Heino als recreatiegemeente.

Samenwerkingsverbanden

Raalte kent de Intergemeentelijk Samenwerkingsverbanden DOWR (Deventer, Olst-Wijhe en Raalte) en DOORZ (Dalfsen, Ommen, Olst-Wijhe, Raalte, Staphorst en Zwartewaterland). Deze Intergemeentelijk Samenwerkingsverbanden willen we de komende jaren voort laten bestaan, op voorwaarde dat dit leidt tot aanwijsbaar meer efficiëntie, betere dienstverlening en besparingen

Lokaal Alternatief is echter tegen een samenvoeging van genoemde gemeenten. Bij onverhoopte herindeling willen wij een referendum in Heino over de keuze Zwolle of Deventer.